

โครงการศึกษาระบบนิเวศน์ของป่าพรุในจังหวัดนราธิวาส

ชรินทร์ สมานิ

งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บทคัดย่อ

การศึกษาระบบนิเวศน์ของป่าพรุในจังหวัดนราธิวาส ดำเนินการในปี 2530-2534 ในพื้นที่ป่าพรุของจังหวัดนราธิวาส ได้ทำการศึกษาความแปรปรวนของพรรณพืชในป่าที่ไม่มีไม้ยืนต้นขึ้นอยู่ 3 ประเภท คือ พรุดงสาคร ป่าพรุผสมเสม็ดขาวป่าพรุหมากแดงและในบริเวณป่าที่ไม่มีไม้ยืนต้นขึ้นอยู่ 7 ประเภท คือ หุบหญ้าปล้อง พรุดงเตย พรุหญ้าข้าวผี พรุกกเหลียม พรุหญ้าปล้อง พรุพรุบึงคบบางและพรุบึงหญ้าปล้อง ทำการวัดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ความสูงทั้งหมด นับจำนวนต้นทั้งหมด และจำนวนต้นตายของพืชแต่ละชนิด โดยแยกตามชั้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางและชั้นความสูง หาค่าความสูงต่ำและสูงสุดในแต่ละชั้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางและขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางต่ำสุดและสูงสุดในแต่ละชั้นความสูง สำรวจชนิดพืชที่มีความสำคัญในทางเศรษฐกิจ ลักษณะการใช้ประโยชน์พืชแต่ละชนิดและชนิดพืชที่มีศักยภาพสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จำนวน 270 ชนิด พบว่า หุบหญ้าปล้อง พบพืชขึ้นอยู่ 10 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ หญ้าปล้องเขียวจำนวนต้นที่พบทั้งหมด 3,479,600 ต้น/เฮกเตอร์ จำนวนต้นตาย 109,200 ต้น/เฮกเตอร์ พรุดงสาคร พบพืชขึ้นอยู่ 29 ชนิด พืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ สาคร จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 19,016 ต้น/เฮกเตอร์ ป่าพรุผสมเสม็ดขาว พบพืชขึ้นอยู่ 34 ชนิด มีไม้เสม็ดขาวขึ้นอยู่เป็นสังคมพืชชั้นบนพบขึ้นอยู่มากที่สุด 2,294 ต้น/เฮกเตอร์ พรุดงเตย พบพืชขึ้นอยู่ 33 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ เตย จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 28,780 ต้น/เฮกเตอร์ พรุหญ้าข้าวผี พบพืชขึ้นอยู่ 3 ชนิด ชนิดพืชที่พบอยู่มากที่สุดคือ หญ้าข้าวผี จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,518,800 ต้น/เฮกเตอร์ พรุกกเหลียม พบพืชขึ้นอยู่ 5 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ กกเหลียม จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,454,400 ต้น/เฮกเตอร์ ป่าพรุกาบแดง พบพืชที่ขึ้นอยู่ 43 ชนิด ชนิดพืชที่ขึ้นเป็นพืชเด่นของป่าคือ หมากแดง พบขึ้นอยู่มากที่สุดจำนวน 8,524 ต้น/เฮกเตอร์ พรุหญ้าปล้อง พบพืชขึ้นอยู่ 5 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ หญ้าปล้องเขียว จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 3,906,000 ต้น/เฮกเตอร์ พรุบึงคบบาง พบพืชขึ้นอยู่ 6 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ คบบาง จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 920,400 ต้น/เฮกเตอร์ พรุบึงหญ้าปล้อง พบพืชที่ขึ้นอยู่ 4 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ หญ้าปล้องเขียว จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,459,600 ต้น/เฮกเตอร์

คำสำคัญ : ระบบนิเวศน์ป่าพรุ ความหลากหลายของพันธุ์ไม้

หลักการและเหตุผล

ป่าพรุที่ทำการศึกษาระบายอยู่ในบริเวณนิคมสหกรณ์บาเจาะ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าลุ่มน้ำบางนรา แปลง 1 ป่าสงวนแห่งชาติป่าลุ่มน้ำบางนราแปลง 2 และป่าสงวนแห่งชาติโคกไม้เรือ ในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอยี่งอ อำเภอบาเจาะ อำเภอระแงะ ตากใบ อำเภอสุไหงปาดี และอำเภอสุไหงโกลก มีแม่น้ำลำคลองไหลผ่านหลายสาย ลำน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำบางนรา คลองสุไหงปาดี คลองโต๊ะแดง และคลองปาเราะ เป็นต้น ดิน

เป็นชุดดินนราธิวาส (Narathiwat Series) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มดิน Peat and Muck Soils พีชพรรณที่ขึ้นอยู่ในบริเวณป่าพรุที่มีไม้ยืนต้น ปาล์ม พืชล้มลุก และเฟิร์นขึ้นอยู่เป็นกลุ่ม และมีเถาวัลย์หลายชนิดเลื้อยพันลำต้นไม้อยู่ประปราย ส่วนปริมาณป่าที่ไม่มีไม้ยืนต้นขึ้นอยู่มีพืชพวกหญ้า ผักกูด กระจูด กก และคมบาง ขึ้นอยู่เป็นพื้นที่ที่กว้างขวาง บางพื้นที่พบขึ้นผสมปนกัน บางแห่งก็ขึ้นอยู่เป็นสังคมพืชชนิดเดียว สภาพภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน ปริมาณน้ำฝนตลอดปีตั้งแต่ 1,234-3,613 มม. โดยมีจำนวนวันฝนตกตั้งแต่ 147-206 วัน ความเร็วลมสูงสุด 65 กม./ชั่วโมง อุณหภูมิของอากาศอยู่ในช่วง 17.9-38.5 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์ตั้งแต่ 76-92%

อุปกรณ์และวิธีการ

1. อุปกรณ์

- 1.1 อุปกรณ์วัดขนาด
- 1.2 เครื่องมือวิทยาศาสตร์
- 1.3 อุปกรณ์อื่น ๆ

2. วิธีการ

2.1 วางแผนแปลงตัวอย่างขนาด 5x5 เมตร แบบสุ่มธรรมดา ในบริเวณป่าที่ไม่มีไม้ยืนต้นขึ้นอยู่และมีลักษณะสังคมพืชแตกต่างกัน 7 แปลง คือ ทุ่งหญ้าปล้อง พรุดงเตย พรุหญ้าข้าวผี พรุกกเหลียม พรุหญ้าปล้อง พรุบังคมบาง และพรุบังหญ้าปล้อง และวางแผนแปลงตัวอย่างขนาด 40x40 เมตร ในบริเวณป่าที่มีไม้ยืนต้นขึ้นอยู่เป็นสังคมพืชชั้นชน จำนวน 3 แปลง คือ พรุดงสาคุ ป่าพรุผสมเสม็ดขาว และป่าพรุหมากแดง ดำเนินการบันทึกชนิดพืชวัดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางและความสูงของต้นพืชทุกชนิดที่ขึ้นอยู่ในแปลงตัวอย่าง

2.2 วัดระดับน้ำในบริเวณพื้นที่ป่า โดยวัดเดือนละครั้งจำนวน 29 แห่ง คือบริเวณปลายคลองพรุบาเจาะสายใหญ่ ปากคลองบาเจาะ ปากคลองบาเราะ คลองระบายน้ำบางนราตอนล่าง ปลายคลองมูโนะ ปลายคลองโต๊ะแดง ปากคลองมูโนะ คลองโต๊ะแดง คลองซั่มม่วงยาง คลองสายที่ 1-3 บ้านปาเย คลองบ้านใหม่ คลองสุโหงปาตี ท่อระบายน้ำบ้านแซะ ท่อระบายน้ำสายที่ 1-3 บริเวณทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์โคกเปิด ที่ราบลุ่มบ้านป่าหวาย และสหกรณ์นิคมปิเหล็ง ปลายคลองระบายน้ำสาย 1, 3,5 และ 7 ปลายคลองระบายน้ำบางเตย และโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนราตอนบน

2.3 สสำรวจชนิดพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในบริเวณป่าพรุ ลักษณะการใช้ประโยชน์พืชแต่ละชนิดของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณรอบ ๆ ป่า และชนิดพืชที่คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

2.4 จัดชั้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง และชั้นความสูงของพืชแต่ละชนิดในแปลงตัวอย่าง นับจำนวนต้นทั้งหมดและจำนวนต้นตายของพืชแต่ละชนิดในแปลงตัวอย่างแต่ละแปลงแยกตามชั้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง และชั้นความสูง

ผลการศึกษาและวิจารณ์

1. ความแปรปรวนของพรรณพืช

การศึกษาความแปรปรวนของพรรณพืชตามชั้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง และตามชั้นความสูงในสังคมพืชป่าพรุ 10 ประเภท ปรากฏว่า

1.1 ทุ่งหญ้าปล้อง พบพืชขึ้นอยู่ 10 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือหญ้าปล้องเขียวจำนวนต้นที่พบทั้งหมด 3,479,600 ต้น/เฮกแตร์ จำนวนต้นตาย 109,200 ต้น/เฮกแตร์ พืชที่พบขึ้นปนอยู่ด้วย ได้แก่

กระจุดหนู 50,400 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าฝ้าย 116,400 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าดอก 19,200 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าปล้องแดง 12,800 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าข้าวผี 26,000 ต้น/เฮกแตร์ ส่วนหญ้าครน กกขี้หมา หญ้าไทร และหญ้ามาเลย์ พบขึ้นอยู่น้อยมาก โดยกระจุดกระจายแซมต้นหญ้าปล้องในระยะห่าง

1.2 พรุดงสาคุ พบพืชขึ้นอยู่ 29 ชนิด พืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ สาคุ จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 19,016 ต้น/เฮกแตร์ ไม้ยืนต้นที่พบขึ้นอยู่มาก คือ ชะเมาน้ำ พบขึ้นอยู่ 2,143 ต้น/เฮกแตร์ ส่วนต้นไม้ชนิดอื่น ได้แก่ กระจุดหนู สีสหอร มะฮัง จิกน้ำ มาลี สมเสร็จ มะเดื่อ เข็มป่า และกะชิต พบขึ้นอยู่น้อยมาก พืชพวกเคลง ชะบา คล้า กะเปรียะ ข่าน้ำ และกกขี้หมาขึ้นอยู่เป็นกลุ่มขนาดเล็ก ส่วนคมบาง ผักกูดโยง ผักหนาม ไฟเดือนห้า หญ้าไทร หญ้าไม้ไผ่ ย่านลำเท็ง และลิภาเล็ก ขึ้นอยู่กระจุดกระจาย และชนิดพืชที่จัดอยู่ในกลุ่มพืชที่ขึ้นอยู่น้อยที่สุด ได้แก่ ลิภาใหญ่ หวายลิง ย่านตาแป และย่านมันจระเข พบขึ้นอยู่เพียง 19-48 ต้น/เฮกแตร์ เท่านั้น

1.3 ป่าพรุผสมเสม็ดขาว พบพืชขึ้นอยู่ 34 ชนิด มีไม้เสม็ดขาวขึ้นอยู่เป็นสังคมพืชชั้นบนพบขึ้นอยู่มากที่สุด 2,294 ต้น/เฮกแตร์ ชนิดไม้ที่พบขึ้นปะปนอยู่ด้วยได้แก่ หัวหิน ชะเมาน้ำ มะกอกน้ำ รือเสาะ ฝาดแดง สีสหอร รามใหญ่ หัวหงอก แงงูในเล็ก พลอง เสม็ดแดง เสม็ดแดงใหญ่ โลด ฝาดขาว อ้ายบัว กะเทียะ นนทรีป่า และชะมวงป่า พบขึ้นอยู่เพียง 12-892 ต้น/เฮกแตร์ พืชพื้นล่างที่พบมากคือ กะพ้อแดง 4,212 ต้น/เฮกแตร์ กะเปรียะ 824 ต้น/เฮกแตร์ ย่านลำเท็ง 2,687 ต้น/เฮกแตร์ และลิภาย่ง 1,887 ต้น/เฮกแตร์ ส่วนชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่น้อยมากได้แก่ เคลงคมบาง หวายลิง กะหล้า หม้อข้าวหม้อแกงลิง ย่านพันสมอ ย่านมันนก ย่านโกงกาง ย่านกระดุกกรียม ไทรและย่านทาด พบขึ้นอยู่ตั้งแต่ 6-738 ต้น/เฮกแตร์

1.4 พรุดงเตย พบพืชขึ้นอยู่ 33 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ เตย จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 28,780 ต้น/เฮกแตร์ มีกะพ้อแดง กะเปรียะและย่านลำเท็ง พบขึ้นอยู่ 4,120-5,480 ต้น/เฮกแตร์ ส่วนพืชชนิดอื่นพบขึ้นอยู่น้อยมาก เช่น หมากเจ ไทร กะเปรียะหนู ย่านซี ย่านเกี่ยวขู้ หวายน้ำ และย่านคอแลน พบขึ้นอยู่เพียง 20-160 ต้น/เฮกแตร์ ไม้ยืนต้นพบขึ้นปะปนอยู่ 22 ชนิด ได้แก่ เข็มป่า กะชิต ฝาดขาว หัวหงอก รือเสาะ รามใหญ่ ฝาดแดง ออกปลาช่อน กะทังไขไก่ กุยิ ตังหนใบใหญ่ ปาหนันช้าง สีสหอร บาปีกรูห์ หัวหิน กาบพร้าว มะกอกน้ำ มะฮัง แงงูใบเล็ก มะม่วงป่า สะเตียว และเงาะป่า พบขึ้นอยู่ตั้งแต่ 20-300 ต้น/เฮกแตร์ ความสูงผันแปรไปตั้งแต่ 1.20-48.21 เมตร

1.5 พรุหญ้าข้าวผี พบพืชขึ้นอยู่ 3 ชนิด ชนิดพืชที่พบอยู่มากที่สุดคือ หญ้าข้าวผี จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,518,800 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าปล้องเขียว พบขึ้นอยู่จำนวน 530,000 ต้น/เฮกแตร์ และหญ้าปล้องดำพบขึ้นอยู่น้อยที่สุด 50,000 ต้น/เฮกแตร์ ต้นพืชที่ขึ้นอยู่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 1-10 มิลลิเมตร และมีความสูงตั้งแต่ 7-38 ซม.

1.6 พรุกกเหลียม พบพืชขึ้นอยู่ 5 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ กกเหลียม จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,454,400 ต้น/เฮกแตร์ กระจุดหนู พบขึ้นอยู่จำนวน 256,800 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าไทร 242,400 ต้น/เฮกแตร์ ไฟเดือนห้า 183,600 ต้น/เฮกแตร์ และกกขี้หมา พบขึ้นอยู่น้อยที่สุดจำนวน 48,400 ต้น/เฮกแตร์ ต้นพืชที่ขึ้นอยู่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 1-38 มิลลิเมตร และมีความสูงตั้งแต่ 3-390 ซม.

1.7 ป่าพรุกาบแดง พบพืชที่ขึ้นอยู่ 43 ชนิด ชนิดพืชที่ขึ้นเป็นพืชเด่นของป่าคือ หมากแดง พบขึ้นอยู่มากที่สุดจำนวน 8,524 ต้น/เฮกแตร์ กระจุดหนูพบขึ้นอยู่จำนวน 1,431 ต้น/เฮกแตร์ หมากเจ 1,344 ต้น/เฮกแตร์ กะพ้อแดง 806 ต้น/เฮกแตร์ หลุมพี 100 ต้น/เฮกแตร์ ส่วนไม้ยืนต้นและพืชพื้นล่างชนิดอื่นพบขึ้นอยู่น้อยมากชนิดพืชพื้นล่างที่พบขึ้นปะปนอยู่ด้วย ได้แก่ เหนียวสัง ลิ่นทัง ผักกูดโยง และข้าหลวงหลังลาย เถาวัลย์ พบ

ขึ้นอยู่ 9 ชนิด คือ หวายน้ำ หวายสะเดา กะเปรียะหนู ไทร ย่านเกี้ยวชู้ ย่านพริกนก ย่านเปล้า ย่านคอแลน และย่านลำเท็ง ไม้ยืนต้นพบขึ้นอยู่ 25 ชนิด ได้แก่ ฝาดขาว ฝาดแดง อ้ายบ่าว ออกปลาช่อน ชะเมาน้ำ ชมพู เสมีด สะเตียว คอแลน กะทังป่า ปาหนันข้าง กะเทียะ ชี้นอนพรุ กุยิ สะทอนพรุ แปะงูใบแดง ตังหนใบใหญ่ คอแห้งพรุ บาปีกูรู่ห์ แดง กาบพราว แปะงูเล็ก กะทังไข่ไก่ กล้วยไม้ รามใหญ่ และลำคอง แต่ละชนิดมีจำนวนต้นน้อยมาก ขึ้นปะปนกันตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่

1.8 พรุหญ้าปล้อง พบพืชขึ้นอยู่ 5 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ หญ้าปล้องเขียว จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 3,906,000 ต้น/เฮกแตร์ โดยมีต้นตายเพียง 6,400 ต้น/เฮกแตร์ ลำต้นมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 1-17 มิลลิเมตร และมีความสูงตั้งแต่ 5-190 ซม. พบหญ้าไทรขึ้นปะปนอยู่จำนวน 135,600 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าฝ้าย 11,200 ต้น/เฮกแตร์ ไฟเดือนห้า 6,800 ต้น/เฮกแตร์ และเทียนน้ำ 800 ต้น/เฮกแตร์

1.9 พรุบึงคบบาง พบพืชขึ้นอยู่ 6 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ คบบาง จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 920,400 ต้น/เฮกแตร์ ลำต้นมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 1-10 มิลลิเมตร และมีความสูงตั้งแต่ 79-300 ซม. พบหญ้าไทรขึ้นปะปนอยู่จำนวน 15,600 ต้น/เฮกแตร์ ชี้เหล็กย่าน 22,000 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าปล้อง 2,000 ต้น/เฮกแตร์ เทียนน้ำ และเคลง พบน้อยที่สุดชนิดละ 400 ต้น/เฮกแตร์

1.10 พรุบึงหญ้าปล้อง พบพืชที่ขึ้นอยู่ 4 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ หญ้าปล้องเขียว จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,459,600 ต้น/เฮกแตร์ ลำต้นมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 1-12 มิลลิเมตร และมีความสูงตั้งแต่ 10-100 ซม. พบกระจูดหนูขึ้นปะปนอยู่จำนวน 11,200 ต้น/เฮกแตร์ หญ้าไทร 6,800 ต้น/เฮกแตร์ และหญ้าฝ้าย 5,600 ต้น/เฮกแตร์

2. ระดับน้ำในบริเวณป่า

จากการวัดระดับน้ำในบริเวณต่าง ๆ ของพื้นที่พรุจำนวน 29 แห่ง ปรากฏว่าพื้นที่พรุบางแห่งระดับน้ำต่ำกว่าผิวดินตลอดปี เช่น บริเวณปากคลองบาเจาะ บริเวณปลายคลองระบายน้ำสายที่ 2 ในพรุบาเจาะ บริเวณปากคลองน้ำแบ่ง ปากคลองท่าแพรก โครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนราตอนล่าง บริเวณปลายคลองมูโนะ และบริเวณคลองซั่มม่วงยาง และลดระดับน้ำต่ำกว่าผิวดิน ตั้งแต่ 0.15-3.42 เมตร พื้นที่บางแห่งมีน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน และลดต่ำกว่าผิวดินในช่วงฤดูแล้ง เช่น บริเวณปลายคลองโตะแดง ปากคลองมูโนะ คลองโตะแดง และคลองสายที่ 1-3 บ้านปาเย และพื้นที่บางแห่งมีน้ำท่วมพื้นที่ป่าตลอดปี เช่น บริเวณปากคลองบาเจาะ ระดับน้ำขึ้นลงอยู่ในช่วง 0.01-1.60 เมตร

3. ลักษณะการใช้ประโยชน์ไม้และพืชพื้นล่างป่าพรุ

ผลจากการสำรวจลักษณะการใช้ประโยชน์ และพืชพื้นล่างในบริเวณป่าพรุ จำนวน 270 ชนิด พบการใช้ประโยชน์ไม้ยืนต้น 80 ชนิด และพืชพื้นล่าง 48 ชนิด ส่วนต้นพืชจำนวน 142 ชนิด ราษฎรยังไม่รู้จักการนำมาใช้ประโยชน์ ชนิดไม้ที่มีการนำมาใช้ประโยชน์ได้แก่ ชี้นอนพรุ ปาหนันข้าง กล้วยไม้ ตารา ซือลีแยยากา ซือลีแยบาแน ตินเป็ดพรุ ซ้างให้ รือเสาะ กาบพราว คอแลน มะฮัง ตังหนใบเล็ก ตังหนใบใหญ่ ชะม่วงป่า อ้ายบ่าว ออกปลาช่อน กะทังกา กะเทียะ สะทอนพรุ ขนุนป่า แปะงูใบเล็ก แปะงูใบแดง สังขยา เสมีดแดง หัวหิน เสมีดขาว คอแห้งพรุ แดง กระจ่มน้ำ สะเตียว ตาแป มะม่วงป่า รัก กะบุย สีหระ มะกอกน้ำ กาบอ้อย ชี้เหล็ก ป่า นนทรีป่า ฝาดแดง ฝาดขาว กุยิ กะตง โกงจัว กะทังกู จิกน้ำ ประดู่ น้ำ ปาปีกูรู่ห์ พลอง ชมพูเสมีด ลาโกะ มะเตื่อ ไทร จอแคะ เสมีดแดงใบใหญ่ ชะเมาน้ำ หัวน้ำ ซาเมาะลือบา พญาไม้ ตำเสา ปูละ ปือละ เข็มป่า เงาะป่า กะลู่แป โลด ต้นหยงพรุ กะชิต รามใหญ่ ส่วนชนิดพืชพื้นล่างที่มีการนำมาใช้ประโยชน์ได้แก่ กือเราะ

นาซี เคลง เตย หญ้าขม หญ้าไทร ย่านตูปอบสะลูแวง เหนียวสัง ย่านเปล้า ย่านมันนก หวายลิง ย่านเมื่อย ย่านกระดุกเกรียม ย่านพันสมอ อาการยี่ล่อ ย่านขนงดำ ย่านคอแลน ย่านตุต หม้อข้าวหม้อแกงลิง หมากขุ่น ขี้เหล็กย่าน เต่าร้าง หมากแดง หลุมพี หมากเจ บูเรียง ย่านรุมเป็ด หวานน้ำ สาคุ กะพ้อม แดง หมากเลือด หญ้าปล้องดำ หญ้าคา หญ้าแดง หญ้าข้าวผี หญ้าครน หญ้าผ้าร้าย ผักกูดโยง ย่านลำเท็ง ลิเกาใหญ่ และมาลี

สรุป

จากการศึกษาระบบนิเวศของป่าพรุในจังหวัดนราธิวาส พบว่า ความแปรปรวนของพรรณพืชตามชั้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง และตามชั้นความสูงในสังคมพืชป่าพรุ 10 ประเภท นั้นมีความแตกต่างตามสถานที่คือทุ่งหญ้าปล้อง พบพืชขึ้นอยู่ 10 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ หญ้าปล้องเขียวจำนวนต้นที่พบทั้งหมด 3,479,600 ต้น/เฮกแตร์ จำนวนต้นตาย 109,200 ต้น/เฮกแตร์ พรุดงสาคุ พบพืชขึ้นอยู่ 29 ชนิด พืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ สาคุ จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 19,016 ต้น/เฮกแตร์ ป่าพรุผสมเสม็ดขาว พบพืชขึ้นอยู่ 34 ชนิด มีไม้เสม็ดขาวขึ้นอยู่เป็นสังคมพืชชั้นบนพบขึ้นอยู่มากที่สุด 2,294 ต้น/เฮกแตร์ พรุดงเตย พบพืชขึ้นอยู่ 33 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ เตย จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 28,780 ต้น/เฮกแตร์ พรุหญ้าข้าวผี พบพืชขึ้นอยู่ 3 ชนิด ชนิดพืชที่พบอยู่มากที่สุดคือ หญ้าข้าวผี จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,518,800 ต้น/เฮกแตร์ พรุกกเหลี่ยม พบพืชขึ้นอยู่ 5 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุดคือ กกเหลี่ยม จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,454,400 ต้น/เฮกแตร์ ป่าพรุกาบแดง พบพืชที่ขึ้นอยู่ 43 ชนิด ชนิดพืชที่ขึ้นเป็นพืชเด่นของป่าคือ หมากแดง พบขึ้นอยู่มากที่สุดจำนวน 8,524 ต้น/เฮกแตร์ พรุหญ้าปล้อง พบพืชขึ้นอยู่ 5 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ หญ้าปล้องเขียว จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 3,906,000 ต้น/เฮกแตร์ พรุบึงคมบาง พบพืชขึ้นอยู่ 6 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ คมบาง จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 920,400 ต้น/เฮกแตร์ พรุบึงหญ้าปล้อง พบพืชที่ขึ้นอยู่ 4 ชนิด ชนิดพืชที่พบขึ้นอยู่มากที่สุด คือ หญ้าปล้องเขียว จำนวนต้นที่พบทั้งหมด 1,459,600 ต้น/เฮกแตร์

เอกสารอ้างอิง

ธนิตย์ หนูยิ้ม. 2534 การคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้เพื่อการฟื้นฟูป่าพรุเสื่อมโทรม I. การเจริญเติบโตของต้นไม้เมื่ออายุ 3 ปี เอกสารทางวิชาการ โครงการวิจัยทางด้านนวัตกรรมการศึกษาภายใต้โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส. (โรเนียว)